

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720202873
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720202873.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci navrhovateľky: L. V., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. W. XXXX/XX, XXX XX J. - M., v konaní právne zastúpená Mgr. Katarínou Milanskou, advokátkou, so sídlom Francisciho 1044/6, 960 01 Zvolen, proti otcovi maloletých detí: M. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. W. XXXX/XX, XXX XX J. - M., právne zastúpený SLIACKY LEGAL s. r. o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Stráž 223, 960 01 Zvolen, IČO: 52 430 031, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom: N. I. V., nar. XX. XX. XXXX a Z. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, o odvolaní matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 12P/15/2020 - 268 zo dňa 20. 04. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 12P/15/2020 - 268 zo dňa 20. 04. 2021 v napadnutom výroku III. m e n í tak, že otec M. V., nar. XX. XX. XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej dcéry N. I. V., nar. XX. XX. XXXX, mesačným výživným vo výške 175,- Eur a maloletej Z. V., nar. XX. XX. XXXX, mesačným výživným 150,- Eur, vždy do 30.-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku V. o trovách prvoinštančného konania p o t v r d z u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo aj „okresný súd“) výrokom I. rozviedol manželstvo L. V., rod. V. a M. V. uzatvorené dňa 26. 08. 2005 pred Matričným úradom Mesta Krupina, vedené v knihe manželstiev Matričného úradu Krupina vo zväzku 8, ročník 2005, strana 13, poradové číslo 19. Výrokom II. súd zveril maloletú N. I. V. a maloletú Z. V. do osobnej starostlivosti matky. Výrokom III. súd uložil otcovi maloletých detí M. V. povinnosť prispievať na výživu maloletej N. I. V. mesačným výživným vo výške 115,- Eur a maloletej Z. V. mesačným výživným vo výške 100,- Eur, vždy do 30.-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti rozhodnutia. Výrokom IV. súd upravil styk otca M. V. s maloletými dcérami tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny víkend v kalendárnom roku od piatka 17.00 h do nedele 14.30 h. Cez letné prázdniny v kalendárnom roku v júli v čase od 01.07. od 16.30 hod. do 16.07. do 17.30 h, v auguste v čase od 01.08. od 16.30 h do 18.08. do 17.30 h. Cez jarné prázdniny každý párný rok posledný školský deň od 16.30 h do poslednej prázdninovej soboty do 16.30 h. Cez jesenné prázdniny každý nepárny rok posledný školský deň od 16.30 h do poslednej prázdninovej soboty do 16.30 h. Cez veľkonočné sviatky a prázdniny každý nepárny rok posledný školský deň od 16.30 h do Veľkonočného pondelka do 16.30 h. Počas vianočných sviatkov každý párný rok v čase od 24.12. od 14.00 h do 03.01. do 16.30 h s tým,

že matka je povinná maloleté dcéry na stretnutie pripraviť, otcovi v stanovený čas odovzdať a otec detí je oprávnený deti si v stanovený deň a hodinu prevziať a povinný v stanovený deň a hodinu odovzdať. Výrokom V. súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľka návrhom zo dňa 25. 06. 2020 žiadala manželstvo s manželom uzatvorené dňa 26. 08. 2005 rozviesť a zároveň žiadala maloleté deti zveriť do jej osobnej starostlivosti, styk otca s maloletými deťmi neupraviť a žiadala výživné na maloletú N. I. vo výške 175,- Eur a na maloletú Z. vo výške 150,- Eur, vždy do 15.-ho dňa v mesiaci k rukám matky od právoplatnosti rozhodnutia. Vo svojom návrhu konkretizovala dôvody vedúce k dôvodnosti záveru o rozvode manželstva a špecifikovala náklady a výdavky na výchovu a výživu maloletých detí. Súd prvej inštancie na vec právne aplikoval ustanovenia § 18, § 18, § 23, § 24, § 25, § 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Uviedol, že navrhovateľka trvala na podanom návrhu na rozvod manželstva, manžel s rozvodom súhlasil, a preto mal súd za to, že účastníci nemienia obnoviť manželské spolužitie. Rovnako, kolízny opatrovník nechal rozvod manželstva na zváženie súdu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že účastníci spoločne nežijú, nehospodária, nestarajú sa o spoločnú domácnosť a sú tak naplnené všetky podmienky pre rozvod manželstva, a preto súd manželstvo rozviedol. V rozvodovom rozsudku upravil i práva a povinnosti k maloletým deťom, pričom súd na návrh matky a zároveň s prihliadnutím na odporúčanie kolízneho opatrovníka zveril obe maloleté deti matke a v otázke úpravy styku súd prihliadol na dohodu rodičov maloletých detí, učenú pred súdom a styk otca s maloletými deťmi upravil v zmysle takto prednesenej dohody. Konštatoval, že sporná medzi rodičmi zostala výška výživného, keď matka žiadala na maloletú N. I. 175,- Eur a na maloletú Z. 150,- Eur od právoplatnosti rozhodnutia. Otec mal. detí navrhol výšku výživného v sume 55,- Eur na N. I. a na Z. vo výške 45,- Eur.

3. Súd prvej inštancie v ďalšom odôvodnení rozhodnutia konštatoval zistené mesačné i nepravidelné výdavky vzniknuté a spojené s výchovou maloletých detí na každé dieťa, konštatoval matkou preukazované náklady na domácnosť, keď suma výdavkov v domácnosti predstavuje 975,- Eur. Podiel pripadajúci na N. I. predstavuje tak sumu 325,- Eur, podiel nákladov na maloletú Z. predstavuje sumu 325,- Eur a z uvedeného súd dospel k záveru, že celkom výdavky na maloletú N. I. spojené s jej výchovou a výživou predstavujú sumu 535,- Eur a celkové výdavky na maloletú Z. spojené s jej výchovou a výživou sú v sume 521,50 Eur. Súd skúmal príjmy otca od júna 2019 do mája 2020, v spoločnosti BDM Group, príjmy matky od augusta 2019 do decembra 2019 a oboznámil sa so mzdovým listom od augusta 2019 do decembra 2019. Z potvrdenia o príjme zo spoločnosti BDM Group od augusta 2019 do júla 2020 čistá mzda predstavovala sumu 150,- Eur, pričom súd konštatoval i dohodu o skončení pracovného pomeru otca v spoločnosti BDM Group k 31.12.2020 a zistil, že tento mal nezdaniteľné príjmy od augusta 2019 do júla 2020, z čoho vyplýva priemerný mesačný príjem vo výške 863,49 Eur. Príjmy a výdavky matky súd konštatoval z návrhu matky na rozvod manželstva a tiež z podania na č. I. 155. Súd konštatoval, že pri určení výšky výživného zohľadnil i skutočnosť, že matka má na sporiacom účte 6.500,- Eur a otec má rovnako na sporiacom účte 6.500,- Eur, pričom táto suma bola rozdelená zo spoločných úspor. Súd príjmami a výdavkami rodičov zdeklaroval odôvodnené potreby maloletých detí a povinnosť povinného hradiť im výživné. Vzhľadom k tomu, že N. I. má 15 rokov, určil jej súd výživné vo výške 115,- Eur a maloletej Z., ktorá bude mať 10 rokov, určil výživné vo výške 100,- Eur. Súd pri určení výživného prihliadol na výdavky matky vo vzťahu k mal. deťom do termínu pojednávania, pričom výdavky, ktoré vzniknú po vyhlásení rozhodnutia, nezohľadňoval pri určení výšky výživného, konkrétne sa jedná o výdavky na jazykovú školu. Záverom súd konštatoval, že pri určení výživného, ktoré je vyššie, než pripúšťal otec mal. detí, neprihliadal len na nasporenú sumu 6.000,- Eur, ale aj na vyjadrenia manžela a jeho právneho zástupcu, z ktorých nevyplývalo že by mal otec také zdravotné problémy, ktoré by mu neumožňovali zamestnať sa na vyšší pracovný úväzok než je 25 hodín týždenne, pričom povinnosťou otca detí je nájsť si zamestnanie s primeraným príjmom, z ktorého je schopný platiť výživné na maloleté deti.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka mal. detí, pričom odvolaním napadla len výrok, resp. rozhodnutie súdu o určení výšky výživného na obe mal. detí, keď uviedla, že výživné určené súdom považuje za neprimerane nízke. Zároveň napadla i správnosť výroku V. rozsudku, ktorým súd rozhodol o trovách konania. Uviedla, že v návrhu žiadala určiť povinnosť otca prispievať na výživu maloletej N. I. mesačne vopred výživným vo výške 175,- Eur a na maloletú Z. výživným vo výške 150,- Eur, vždy do 15.- dňa v mesiaci k rukám matky. Na preukázanie dôvodnosti návrhu na určenie vyživovacej povinnosti predložila súdu doklady, ktorými konkrétne, prostredníctvom účtovných dokladov, preukázala aktuálnu výšku výdavkov na maloletú N. I. vo výške 235,50 Eur a na maloletú Z. vo výške 221,50 Eur, pričom dokladmi preukázala výšku

mesačných výdavkov domácnosti s maloletými deťmi vo výške 975,- Eur. Príjem zo zamestnania matky zabezpečený do spisu prostredníctvom zamestnávateľa matky - spoločnosti X CARGO s. r. o., so sídlom v Bratislave, za obdobie od 08/2019 do 07/2020 bol preukázaný v priemernej mesačnej výške 1 213,08 Eur. Otec v konaní deklaroval výšku svojich osobných výdavkov mesačne v sume vyššej ako 500,- Eur. Podľa dokladov predložených zamestnávateľom otca maloletých tento poberal súčasne príjem od zamestnávateľa - spoločnosti BDM group s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, od 08/2019 do 07/2020 vo výške 153,41 Eur a súčasne príjem od zamestnávateľa spoločnosti SG security, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, od 08/2019 do 07/2020 na výplatu priemerne mesačne vo výške 829, 84 Eur. Spolu otec poberal priemerne mesačne nezdaniteľný príjem vo výške 982, 84 Eur. Matka na pojednávaní konanom dňa 04. 12. 2020 predložila odborné vyjadrenie účtovnej spoločnosti CS SERVICE, s. r. o., prostredníctvom ktorej vyčíslila, na základe dokladov od zamestnávateľov otca maloletých detí, jeho priemerný mesačný príjem od 08/2019 do 07/2020 vo výške 985,40 Eur. Otec v konaní tvrdil skončenie pracovného pomeru dňa 31. 12. 2020, na základe Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30. 10. 2020, ktorú ako zamestnanec uzatvoril so zamestnávateľom - spoločnosťou SG security s. r. o. a ktorú predložil v konaní prvýkrát až na pojednávaní konanom dňa 20. 04. 2021 a na tomto pojednávaní tvrdil, že táto bola skutočne uzavretá podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce už dňa 30. 10. 2020. Matka v konaní prostredníctvom právnej zástupkyne namietala účelovosť tohto konkrétneho dôkazu predloženého otcom a vyslovila pochybnosť o tom, že dohoda o skončení pracovného pomeru bola skutočne uzavretá už dňa 30. 10. 2020, pretože otec maloletých detí ako účastník konania priamo na pojednávaniach dňa 13. 11. 2020 a dňa 04. 12. 2020 tento dôkaz nepredložil, aj keď predmetom dokazovania bola výška jeho príjmu. Zároveň matka uviedla, že v konaní predložila dôkazy minimálne tri pracovné ponuky z okolia bydliska otca maloletých detí okresy Žiar nad Hronom a Banská Bystrica, pracovnú ponuku spoločnosti BDM security s. r. o., spriaznenej so spoločnosťou SG security s. r. o., teda zamestnávateľa otca maloletých v období 24. 11. 2020, kde zamestnávateľ deklaruje požiadavku a podmienky na prijatie zamestnancov na rovnakú pracovnú pozíciu - strážna služba, ako otec maloletých detí, za priemernú mesačnú mzdu v hrubom 580,- Eur mesačne, teda v čase účinnosti Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30. 10. 2020 otca maloletých detí, pričom pracovné ponuky boli predložené z verejne prístupného internetového zdroja portálu Profesia a priemerná mesačná hrubá mzda zamestnanca strážnej služby bola v rozsahu 580,- Eur až 1.100,- Eur mesačne. Matka preto navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu vo výroku III. tak, že určí povinnosť otca mal. detí prispievať na výživu maloletej N. I. mesačným výživným vo výške 175,- Eur a výživným na výživu maloletej Viktórie mesačným výživným vo výške 150,- Eur, vždy do 30.-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti rozsudku.

5. K odvolaniu matky maloletých detí sa podaním doručeným okresnému súdu dňa 16. 06. 2021 vyjadril otec maloletých detí prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že odvolanie považuje v celom rozsahu za nedôvodné a má za to, že súd prvej inštancie vo výroku III. rozhodol o vyživovacej povinnosti k maloletým deťom správne. V prvom rade uviedol, tak ako to učinil na pojednávaní dňa 20. 04. 2021, že zo strany spoločnosti SG Security s. r. o. mu bola dňa 30. 10. 2020 doručená výpoveď z pracovného pomeru, a to z organizačných dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Uvedená spoločnosť sa zaoberá zabezpečovaním SBS pracovníkov počas hromadných športových podujatí, ku ktorým však už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vo veci niekoľko mesiacov z dôvodu pretrvávajúcej pandémie COVID-19 nedochádzalo. Trh práce pre výkon tohto druhu práce pritom z dôvodu nepredvídateľnosti vývoja situácie súvisiacej s pandemiou naďalej pretrváva. Táto situácia bola preto pre danú spoločnosť ekonomicky neudržateľná, a preto sa pre ňu otec mal. detí stal ako zamestnanec nadbytočným. Výpovedná doba z uvedeného pracovného pomeru uplynula dňa 31. 12. 2020. Zvýraznil, že spoločnosť SG Security s. r. o. dala výpoveď jemu - otcovi mal. detí a dôvodom boli organizačné zmeny. Po tom, čo ku dňu 31. 12. 2020 došlo ku skončeniu pracovného pomeru so spoločnosťou SG Security s. r. o., túto skutočnosť uviedol a preukázal súdu prvej inštancie hneď na najbližšom pojednávaní dňa 20. 04. 2021. V čase vyhlásenia rozsudku preto nie vlastnou vinou už 4 mesiace nepracoval v spoločnosti SG Security s. r. o., pričom ku dňu podania vyjadrenia je tomu už takmer pol roka čo v danej spoločnosti nepracuje. Vzhľadom k vyššie uvedenému nebolo ďalej v konaní rozhodným, aký príjem dosahoval do konca roku 2020 od spoločnosti SG Security s. r. o., resp. aký bol jeho skutočný čistý príjem z práce pre danú spoločnosť. Súd by pri rozhodovaní o výživnom pre maloleté deti mal s poukazom na ustanovenie § 217 ods. 1 CSP zohľadniť aktuálnu situáciu a nie to, kde bol zamestnaný pred skoro pol rokom. Navyše zvýraznil, že časť príjmu uvádzaná v potvrdení o príjme ako nezdaniteľné príjmy predstavovala len refundáciu výdavkov nevyhnutne potrebných a ním priamo počas daného kalendárneho mesiaca

vynaložených v súvislosti so zabezpečením jeho výkonu práce, ktoré mu boli následne zo strany zamestnávateľa preplácané pomerom 1:1 (napr. vynaložených 30,- Eur a následne preplatených 30,- Eur). Tieto výdavky preto nebolo možné započítať do jeho čistého príjmu. Išlo o výdavky, ktoré pri výkone práce musel nevyhnutne vynaložiť namiesto zamestnávateľa, ktorý mu ich následne v identickom rozsahu na konci príslušného kalendárneho mesiaca po ich zdokladovaní preplatil. Bez ich vynaloženia nebolo možné riadne vykonávať prácu a ani dosahovať príjem. Ďalej otec mal. detí zvýraznil, že jeho jediný príjem je preto v súčasnosti len od spoločnosti BDM group s. r. o., nakoľko v tejto spoločnosti mal relatívne malý príjem, keď v nej bol zamestnaný len na čiastočný úväzok na 3 hodiny, snažil sa po doručení uvedenej výpovede z pracovného pomeru so zamestnávateľom SG Security s. r. o. nájsť si nové zamestnanie. Zo spoločnosti BDM group s. r. o. mu bola však ponúknutá zmena pracovných podmienok k lepšiemu. So spoločnosťou BDM group s. r. o. preto dňa 31. 12. 2020 uzatvoril Dohodu o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 19. 07. 2017, prostredníctvom ktorej od 01. 01. 2021 došlo k navýšeniu pracovného úväzku na 25 hodín týždenne a aj navýšeniu hrubej mzdy na sumu 390,- Eur mesačne. V čase vyhlásenia rozsudku, resp. aj dnes, má preto jediný príjem od spoločnosti BDM group s. r. o., u ktorej za čiastočný úväzok na 25 hodín poberá hrubú mzdu vo výške 390,- Eur, čo predstavuje príjem netto vo výške 337,74 Eur mesačne. Na preukázanie tejto skutočnosti súdu predložil na pojednávaní dňa 20. 04. 2021 nielen uvedenú dohodu o zmene pracovnej zmluvy, ale aj výplatné pásky za obdobie 01/2021 až 03/2021. Zvýraznil, že priemerný mesačný príjem navrhovateľky je vo výške 1.213,08 Eur netto a tak životná úroveň navrhovateľky je v pomere k životnej úrovni otca niekoľkonásobne vyššia. Otec uzavrel, že od 01. 01. 2021 tak u neho v porovnaní s minulým rokom došlo k radikálnemu zníženiu príjmu cca o 40 %. Vzhľadom k aktuálnej celosvetovej situácii spôsobenej pandemiou COVID-19, kedy objektívne dochádza od marca 2020 k poklesu ekonomiky, prepúšťaniu a nárastu počtu nezamestnaných, čo je pre otca konkurencia na trhu práce, obzvlášť ak k prepúšťaniu dochádza aj v takom sektore, ako je gastro a hotelierstvo, je problematické nájsť si zamestnanie, z ktorého by mohol trvale dosahovať vyšší príjem. Snaží sa pritom konať tak, aby neprišiel ani o toto jedno zamestnanie, ktoré má. Jeho možnosti dosahovať príjem sú preto v určitom rozsahu obmedzené aj objektívnymi skutočnosťami na trhu práce, spôsobenými najmä pandemiou COVID-19. V ďalšom obsahu vyjadrenia k odvolaniu popísal a uviedol svoje priemerné mesačné výdavky, ktoré sú už teraz vyššie ako ním dosahované príjmy. Nevie si preto predstaviť, ako by mal na maloleté deti prispievať mesačne ešte vyšším výživným, spolu na obe maloleté deti sumou 325,- Eur, ako navrhuje navrhovateľka. Má za to, že odvolací súd by mal preto rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku III. o výživnom potvrdiť ako vecne správny.

6. K vyjadreniu otca mal. detí k odvolaniu matky sa podaním doručeným okresnému súdu dňa 28. 07. 2021 vyjadrila matka mal. detí prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, keď svoje podanie nazvala ako „doplnenie odvolania“, v ktorom uviedla, že od 02. 09. 2021 maloletá N. I. nastupuje na strednú školu - W. L. Z. J., s čím sú spojené odôvodnené vyššie výdavky, ktoré matka preukázala v konaní na prvostupňovom súde a konkrétne sumy sú dokumentované v zápisniciach a ktoré predmetným podaním dopĺňa o už uhradené sumy stravného, dochádzku do školy, uhradené školné, zakúpený notebook s príslušenstvom, školský batoh a okuliare, pričom z uvedeného vyplývajú zvýšené priemerné mesačné výdavky na maloletú N. I., ktoré sú podmienené aj zdravotným stavom (zdravotnícka pomôcka - okuliare) o sumu vo výške cca 111,58 Eur. Nástup na druhý stupeň základnej školskej dochádzky pri maloletej Z. taktiež znamenal zvýšené výdavky nad rámec bežných výdavkov vo výške cca 200,- Eur k 14. 07. 2021. Matka tiež predložila súdu korešpondenciu s otcom maloletých, ktorou chcela poukázať na skutočnosť, že suma 6500,- Eur bola matkou čiastočne spotrebovaná za účelom krytia potrieb maloletých detí, nakoľko tieto výdavky nebolo možné hradiť uspokojiť výlučne z príjmu matky.

7. V dôsledku odvolania matky maloletých detí krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil v napadnutej časti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, nakoľko v časti o určení výšky vyživovacej povinnosti k maloletým deťom neboli splnené podmienky na potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa ust. § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 a 5 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Na základe podaného odvolania matky mal. detí odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie pred súdom prvej inštancie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav vecí, a preto je odvolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie a z tohto pri svojom rozhodovaní vychádzal. Odvolací súd však dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe skutkových zistení dospel k nesprávnemu záveru v časti o výške vyživovacej povinnosti voči obom maloletým deťom. Odvolací súd tak vyhodnotil odvolanie matky mal. detí ako dôvodné.

15. Odvolací súd navyše uvádza, že právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká narodením a vyživovacia povinnosť trvá, pokiaľ dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo starostlivosťou o domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného prostriedku na úhradu potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup, ošatenie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Základnou zásadou pre stanovenie výšky výživného u povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, možno zaviazat' povinného rodiča i na plnenie všetkých preukázateľných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom sa vychádza z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosiahne v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti, ako sú fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky a podobne. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti dané jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí, pracovných skúseností a podobne. Ak súd zistí, že rodič zmenil doterajšie zamestnanie za menej výhodné, musí skúmať, či sa tak stalo z dôležitého dôvodu a ak to tak nie je, bude vychádzať z jeho príjmu pred zmenou zamestnania. Ak stratil zamestnanie úplne, bude súd skúmať, z akého dôvodu sa tak stalo, či dostal odstupné a v akej výške.

16. Na strane druhej základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Výška mesačných nákladov na dieťa predstavuje vyčíslenie pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, pričom medzi základné patrí bývanie, stravovanie,

ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, prípadne školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky.

17. V súdnej veci konajúci súd prvej inštancie rozhodol o rozvoze manželstva účastníkov konania, obe maloleté deti pochádzajúce z manželstva zveril do starostlivosti matky, uložil otcovi maloletých detí prispievať na výživu maloletých detí sumou uvedenou v úvodnej časti tohto odôvodnenia a upravil styk otca s maloletými deťmi. Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý odvolaním matky maloletých detí a to v časti (výroku) o výživnom a zároveň v závislom výroku o trovách konania, preto odvolací súd rozhodoval len o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, keďže v ostatných otázkach sa účastníci konania dohodli a rozsudok v ostatných výrokoch zároveň opravným prostriedkom napadnutý nebol.

18. V priebehu prvoinstančného konania súd prvej inštancie súd na základe vykonaného dokazovania z dôkazov predkladaných matkou mal za preukázané a ustálené, že podiel nákladov na domácnosť pripadajúci pomerne na maloletú Z. predstavuje sumu 325,- Eur, v rovnakej výške 325,- je podiel nákladov na domácnosť pripadajúci na maloletú N. I.. Súd prvej inštancie mal z dôkazov predkladaných matkou za to, že celkové výdavky na maloletú Z. spojené s jej výchovou a výživou sú vo výške 521,- 50 Eur a celkové výdavky na maloletú N. I. spojené s jej výchovou a výživou sú vo výške 535,- Eur.

Pokiaľ sa týka príjmov rodičov maloletých detí, súd v odseku 28 odôvodnenia rozsudku uviedol: „Súd preskúmal príjmy otca od júna 2019 do mája 2020, v BDM Group, príjmy matky od augusta 2019 do decembra 2019 a oboznámil sa so mzdovým listom od augusta 2019 do decembra 2019. Potvrdenie o príjme z BDM Group od augusta 2019 do júla 2020, kde čistá mzda vychádzala 150 Eur. Súd sa oboznámil s dohodou o skončení pracovného pomeru otca v BDM Group k 31. 12. 2020 a zistil, že mal nezdaniteľné príjmy od augusta 2019 do júla 2020, z čoho vyplýva priemerný mesačný príjem vo výške 863,- Eur. „

Odvolací súd konštatuje, že otec v konaní deklaroval celkové mesačné náklady vo výške 421, 33 Eur, ktorých súčasťou ešte nie je vyživovacia povinnosť. Pri zistenom súdom zistenom príjme za obdobie predchádzajúcich 12 mesiacov vo výške 863,- Eur a pri vynaložení nevyhnutných výdavkov zostáva otcovi maloletých detí k dispozícii 441, - Eur, z ktorých je schopný uhrádzať výživné v matkou navrhovanej výške, tak, aby uvedené pokrývalo cca polovicu nákladov, ktoré v súvislosti s každým maloletým dieťaťom každomesačne vznikajú. Pokiaľ matka v konaní preukázala výšku výdavkov na maloletú N. I. vo výške 235,- 50 Eur a na maloletú Z. vo výške 221, 50, je neakceptovateľný návrh otca, ktorý považoval výživné vo výške 55,- Eur a 45,- Eur (a ktoré v tejto výške dosiaľ plní) nakoľko uvedená suma predstavuje cca jednu štvrtinu reálne vzniknutých nákladov na dieťa, ktoré uhrádza matka. Matka navyše plní vyživovaciu povinnosť voči obom deťom i osobnou starostlivosťou, keďže jej boli súdnym rozhodnutím obe deti zverené a tiež formou poskytovania bývania a zabezpečovaním všetkých potrieb domácnosti, v ktorej maloleté deti žijú. Z matematického hľadiska celkový náklad na výchovu, výživu maloletej N. I., včítane nákladov na bývanie a domácnosť bol v konaní ustálený sumou 535,- Eur. Matkou navrhovaná suma 175,- Eur neprestavuje ani polovicu uvedenej čiastky. Celkový náklad na výchovu a výživu maloletej Z. bol v konaní ustálený sumou 521, 50, včítane nákladov na bývanie a domácnosť, pričom matkou navrhovaná výška výživného 150,- Eur predstavuje menej než tretinu uvedenej čiastky. Odvolací súd tak dospel k záveru o primeranosti a dôvodnosti matkou navrhovanej výšky výživného pre obe maloleté deti, vzhľadom na odôvodnené potreby maloletých detí, z ktorých jedno aktuálne začalo navštevovať strednú školu a druhá z maloletých detí nastúpila na druhý stupeň základnej školy.

19. Pokiaľ otec maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu matky argumentoval (tak ako v priebehu konania na súde prvej inštancie,) že časť príjmu uvádzaná v potvrdení o príjme ako nezdaniteľné príjmy predstavovala „len refundáciu výdavkov nevyhnutne potrebných a ním priamo počas daného kalendárneho mesiaca vynaložených v súvislosti so zabezpečením jeho výkonu práce, ktoré mu boli následne zo strany zamestnávateľa preplácané“, uvedenú tvrdenú skutočnosť otec v konaní nepreukázal žiadnym dôkazom. Uvedený charakter zložky príjmu ako „refundácie“ je tak len v rovine tvrdenia otca maloletých detí, nepodloženého akýmkoľvek dôkazom. Súd prvej inštancie tak správne vychádzal z údajov o výške príjmu vyplývajúcich zo mzdových listov a potvrdení o príjme.

20. Rovnako správne súd prvej inštancie zisťoval priemerný príjem otca za obdobie 12 mesiacov predchádzajúcich rozhodnutie súdu, kedy pre náležité stanovenie výšky vyživovacej povinnosti je potrebné zistiť, aký príjem priemerne dosahoval rodič i v čase pred rozhodovaním o vyživovacej povinnosti a či sa povinný rodič účelovo nevzdal (hoc na určitý čas) lepšieho zamestnania s vyšším

príjmom za účelom dosiahnutia rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti v čo najnižšej výške. Správne súd prvej inštancie zisťoval príjem otca i za obdobie druhej polovice roka 2019 a za rok 2020.

21. Pokiaľ otec maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu matky uvádza, že po skončení pracovného pomeru v spoločnosti SG Group, ktoré ukončenie v aktuálne prebiehajúcom súdnom konaní vedenom i o určení vyživovacej povinnosti po prvýkrát uviedol a preukazoval štyri mesiace po skončení pracovného pomeru a zároveň šesť mesiacov po tom, ako mu bola doručená písomnosť označená ako „Skončenie pracovného pomeru z organizačných dôvodov“, je jeho jediný príjem od spoločnosti BDM group s.r.o vo výške 390,- Eur v hrubom, netto 337, 74 Eur, odvolací súd uvádza, že z predložených listinných dôkazov je o.i. zrejme, že otcom preukazovaný jediný pracovný pomer je na 25 hodín týždenne. Uvedené tak predstavuje len cca 2/3 štandardného týždenného pracovného času, čo nepochybne z časového hľadiska vytvára možnosť pre otca maloletých detí nájsť si i ďalšiu prácu na skrátenej pracovnej úvazok alebo brigádnickej činnosťou, tak aby mohol dosahovať čo najvyšší príjem, keďže má dve deti vo veku 15 a 10 rokov, ktoré sú na neho odkázané výživou. Otec maloletých detí v konaní nepreukázal, že by mu jeho zdravotný stav neumožňoval pracovať na plný pracovný úvazok, alebo že by nemohol vykonávať určitý druh práce. Práve naopak, v konaní bolo zistené, že v čase pred rozhodovaním súdu o výške vyživovacej povinnosti mal otec maloletých detí dve zamestnania, z ktorých súd prvej inštancie konštatoval príjem 863,- Eur. Pokiaľ otec argumentuje, že skončenie pracovného pomeru v spoločnosti SG Group s.r.o. bolo spôsobené celospoločenskou situáciou v dôsledku pandémie COVID 19 a teda otec maloletých detí sa pre uvedenú spoločnosť stal ako zamestnanec nadbytočný, tu je potrebné uviesť, že v konaní bolo listinnými dôkazmi zo strany matky preukázané, že v rozhodnom období po 31. 10. 2020 boli na trhu práce reálne existujúce ponuky na totožnú, resp. obdobnú pracovnú pozíciu pracovníka bezpečnostnej služby, aké vykonával (a dosiaľ vykonáva na skrátenej pracovnej úvazok) otec maloletých detí. V inzerovaných pracovných ponukách bola inzerujúcimi zamestnávateľmi ponúkaná mzda od 580 Eur mesačne do 900,- Eur/mesačne s možnosťou ďalších odmien a bonusov. Uvedeným tak bola preukázaná jednak reálna možnosť otca zamestnať sa na plný pracovný úvazok alebo na ďalší čiastočný pracovný úvazok a zároveň i objektívna možnosť dosahovať vyšší príjem, než bol deklarovaný v konaní. Uvedené pracovné ponuky sú pritom práve z oblasti, v ktorej je pracovne činný otec maloletých detí, zároveň je ale potrebné uviesť, že i spoločenská situácia spôsobená pandemiou ochorenia COVID 19 spôsobila zvýšený dopyt po pracovníkoch v oblasti napr. kuriérskych, či špedičných služieb, pracovníkov v maloobchode, ktoré pozície nevyžadujú osobitnú kvalifikáciu a je ich možné vykonávať i brigádnickej. Je tak na každom rodičovi, aby vyvinul maximálne úsilie na to, aby mohol dosahovať čo najvyšší príjem a mohol svojim deťom, ktoré sú na neho celkom odkázané, zabezpečiť ich potreby v čo najväčšom rozsahu. Príjem vo výške 390,- Eur brutto s pracovným časom 25 hodín týždenne nezodpovedá schopnostiam muža vo veku 44 rokov bez akýchkoľvek zdravotných obmedzení a nezodpovedá zároveň možnostiam, ktoré sú v danom čase reálne na trhu práce.

22. Keďže matka maloletých detí v konaní preukázala výšku nákladov na výživu a výchovu maloletých detí vo výške 535,- Eur a 521,- Eur včítane nákladov na bývanie a chod domácnosti matky, v ktorej obe maloleté deti žijú, odvolací súd, prihliadnúc na všetky skutočnosti zistené súdom prvej inštancie v konaní rozhodol o určení vyživovacej povinnosti vo výške 175,- Eur na maloletú N. I. a vo výške 150,- Eur na maloletú Z., ktoré je otec povinný poukazovať matke vždy do tridsiateho dňa v mesiaci vopred (teda mesiaca predchádzajúceho mesiacu, na ktoré je výživné určené) a to od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Ako výrok závislý odvolací súd preskúmal i výrok V. odvolaním napadnutého rozsudku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnej veci bolo vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv vedené podľa ustanovení zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku, súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania správne podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v závislom výroku V o trovách konania potvrdil ako vecne správny.

24. Rozsudok súdu prvej inštancie zostal vo výrokoch I., II, a IV. nedotknutý.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, a to vzhľadom na

charakter vedeného konania a z dôvodu, že v prejednávanej veci nebol dôvod postupovať podľa § 54 a § 55 Civilného mimosporového poriadku.

26. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).